

Загальний порядок зняття показів засобів вимірювання та оплати спожитої електричної енергії

Згідно з Правилами роздрібного ринку електричної енергії, постачальник послуг комерційного обліку забезпечує зняття показів засобів виміральної техніки відповідно до [Кодексу комерційного обліку](#).

Зокрема, порядок зняття показів засобів вимірювання та оплати спожитої електричної енергії визначається Розділом 8.6. глави VIII ККОЕЕ.

8.6. Зчитування показів лічильників, встановлених у споживачів

8.6.1. Зчитування показів з лічильників, встановлених у споживачів, може здійснюватися споживачем, а також оператором системи або ППКО (у ролі ОЗД) відповідно до цього Кодексу та умов договору.

8.6.2. Індивідуальні побутові споживачі зобов'язані щомісяця зчитувати фактичні покази зі всіх лічильників, встановлених на об'єкті споживача, для яких відсутня можливість дистанційного зчитування даних, та надавати їх до кінця третього календарного дня місяця, що настає за розрахунковим, відповідному оператору системи розподілу або ППКО (у ролі ОЗД) в один із таких способів:

{Абзац перший пункту 8.6.2 глави 8.6 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

- 1) через особистий кабінет на сайті оператора системи розподілу або ППКО (у ролі ОЗД);
- 2) за телефоном чи іншими електронними засобами;
- 3) шляхом зазначення цих показів у сплаченому рахунку;
- 4) через особисте звернення або іншим зручним та прийнятним для сторін способом згідно з укладеним договором.

8.6.3. Зчитані та передані індивідуальним побутовим споживачем покази лічильника(ів) протягом періоду, що починається за два календарні дні до кінця розрахункового місяця та закінчується на третій календарний день наступного розрахункового періоду (календарного місяця), вважаються показами на початок першої доби календарного місяця.

Покази лічильника, зчитані та передані індивідуальним побутовим споживачем шляхом зазначення цих показів у сплаченому рахунку електропостачальника, вважаються показами на початок доби оплати цього рахунку.

{Пункт 8.6.3 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.4. Зчитані та передані індивідуальним побутовим споживачем покази лічильника(ів) протягом періоду, що починається з четвертого календарного дня та закінчується за два календарні дні до кінця розрахункового місяця, за відсутності переданих (зчитаних) показів шляхом дистанційного зчитування лічильника, є (до дати отримання наступних фактичних показів лічильника) вихідними даними для визначення оціночних показів лічильника (зокрема на початок першої доби наступних календарних місяців) та вважаються показами лічильника на початок доби їх передачі.

{Пункт 8.6.4 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.5. У разі неотримання оператором системи або ППКО (у ролі ОЗД) від споживача фактичних показів лічильника(ів) до кінця третього календарного дня місяця, що настає за розрахунковим, та за умови, що з технічних причин покази не отримані за допомогою засобів дистанційної передачі даних, оціночні покази лічильника на початок першої доби цього календарного місяця визначаються оператором системи або ППКО (у ролі ОЗД) шляхом додавання до останнього отриманого ними фактичного показу лічильника величини добутку середньодобового споживання на кількість днів (діб) між датою останнього зчитування фактичних показів та першим числом цього календарного місяця.

{Пункт 8.6.5 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.6. Якщо за підсумками наступного місяця споживач надасть покази лічильника, визначення фактичного обсягу розподілу та споживання електричної енергії за період зазначеного місяця здійснюється з урахуванням наданих показів, показів, зчитаних оператором системи або ППКО та показів, на які споживачу здійснено розрахунки.

{Пункт 8.6.6 глави 8.6 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.7. Зчитування показів (збір даних) з лічильників у непомісних та колективних побутових споживачів у разі відсутності можливості їх автоматизованого дистанційного зчитування проводиться споживачем щомісяця на перше число місяця, наступного за розрахунковим. При обладнанні вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних інформація про покази лічильників за розрахунковий місяць формується відповідним ППКО через канали дистанційного зв'язку.

8.6.8. Помісний та колективний побутові споживачі зобов'язані протягом трьох календарних днів після закінчення розрахункового місяця надати оператору системи звіт про покази лічильників за розрахунковий місяць. Наведені у звіті останні фактичні покази лічильників вважаються показами на початок першої доби календарного місяця.

{Пункт 8.6.8 глави 8.6 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.9. У разі ненадання споживачем (крім індивідуальних побутових споживачів) звіту про покази лічильників за розрахунковий місяць протягом трьох календарних днів після закінчення розрахункового місяця та за відсутності переданої (зчитаної) з них інформації засобами дистанційного зчитування та передачі даних, а також за відсутності контрольного огляду ЗКО протягом розрахункового місяця обсяг спожитої (розподіленої) електричної енергії за розрахунковий місяць визначається розрахунковим шляхом за значенням середньодобового обсягу споживання.

8.6.10. Перевірка достовірності даних ЗКО безпосередньо на місці їх установлення забезпечується сторонами за необхідності, але не рідше ніж один раз на шість місяців. Дані про перевірку можуть фіксуватися як на паперових носіях, так і за допомогою електронних засобів (мобільний телефон, планшет тощо).

{Пункт 8.6.10 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.11. Середньодобовий обсяг споживання електричної енергії електроустановками споживача для цілей розрахунків визначається у кВт·год з округленням до чотирьох цифр після коми на основі фактичного споживання в аналогічному періоді попереднього року, розрахованого з урахуванням знятих фактичних або (у разі їх відсутності) оціночних показів лічильника та коефіцієнта приросту/зниження споживання (для індивідуальних побутових споживачів).

У разі відсутності відповідних історичних даних середньодобовий обсяг споживання розраховується на основі зафіксованих двох останніх послідовно зчитаних показів, кількості днів між цими зчитуваннями при умові, що між датами зчитування цих показів не менше ніж 28 днів (без урахування днів, коли електроустановки споживача були відключені оператором системи).

Для непрацюючих лічильників визначення середньодобового обсягу споживання електричної енергії проводиться після відновлення роботи вузла обліку на основі двох найближчих до періоду розрахунку зчитаних та переданих фактичних показів лічильника при умові, що між датами зняття цих показів не менше ніж 28 днів (без урахування днів, коли електроустановки споживача були відключені оператором системи).

Коефіцієнт приросту/зниження споживання розраховується у відносних одиницях з точністю до чотирьох цифр після коми як співвідношення приросту/зниження величини усередненого середньодобового обсягу споживання всіх індивідуальних побутових споживачів, для яких в ОСР наявні фактичні (отримані з лічильників) дані на перше число календарного місяця, наступного за розрахунковим, щодо їх споживання у розрахунковому місяці, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

У разі сумніву споживача у правильності розрахунку величини середньодобового обсягу споживання електричної енергії він може звернутися до оператора системи або відповідного ППКО для здійснення контрольного зчитування та звірки показів або надання детальних пояснень щодо здійсненого розрахунку та/або ініціювати розгляд та вирішення суперечки згідно з цим Кодексом.

{Пункт 8.6.11 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.12. У разі використання інтервальних (багатозонних або погодинних) лічильників середньодобовий обсяг споживання визначається для кожної тарифної зони або години доби.

Допускається визначення інтервальних обсягів спожитої електричної енергії відповідно до питомої ваги середньодобового обсягу споживання електроустановок для кожної тарифної зони або години доби та загального фактичного обсягу спожитої електричної енергії в цьому періоді, визначеного на основі зчитаних інтегральних показів інтервального лічильника.

{Пункт 8.6.12 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.13. У разі проведення споживачем розрахунків за спожиту електричну енергію згідно з показами встановленого на його об'єкті багатотарифного лічильника обсяг спожитої електричної енергії визначається відповідно до питомої ваги обсягу електричної енергії, що спожита у відповідній зоні доби протягом розрахункового періоду, до загального обсягу спожитої електричної енергії в цьому періоді.

8.6.14. Результати зчитаних показів лічильника зазначаються на корінці останнього платіжного документа (із зазначенням дати проведення зчитування) та мають бути доступними споживачу в персональному кабінеті на сайті оператора системи або ППКО.

8.6.15. Дані, отримані від споживача, при проведенні процедур їх перевірки та в розрахунках мають менший пріоритет ніж дані, отримані безпосередньо оператором системи або ППКО.

{Пункт 8.6.15 глави 8.6 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.16. У разі виявлення у платіжному документі помилкових показів лічильника споживач має повідомити про це відповідного оператора системи/ППКО та електропостачальника та надати фактичні покази лічильника. Водночас індивідуальному побутовому споживачу достатньо надати фактичні покази лічильника оператору системи розподілу або електропостачальнику.

8.6.17. Оператор системи/ППКО має забезпечити протягом п'яти робочих днів від дня отримання відповідного повідомлення проведення перевірки вказаних у рахунку показів лічильника, а в разі потреби протягом 20 робочих днів забезпечити перевірку лічильника та, у разі потреби, виправити помилкові дані, та проінформувати споживача про результати перевірки. Електропостачальник, оператор системи та споживач за ініціативою однієї зі сторін оформлюють акт звірки спожитої та сплаченої електричної енергії відповідно до отриманих фактичних показів ЗКО.

8.6.18. У разі тимчасового порушення роботи вузла обліку не з вини споживача обсяг спожитої електричної енергії від дня порушення вимірювань до дня відновлення вимірювань, визначається на підставі показів верифікаційних лічильників, а у разі їх відсутності розраховується відповідним оператором системи/ППКО за середньодобовим обсягом споживання електричної енергії таким споживачем.

У разі виявлення систематичної похибки вимірювання та/або отриманих із ЗКО даних обсяг електричної енергії, використаної споживачем від дня порушення вимірювань до дня відновлення вимірювань (але не більше шести місяців), визначається за показами цього ЗКО скоригованими на величину систематичної похибки, встановленої експертизою.

Розрахований обсяг спожитої електричної енергії в період порушення обліку електричної енергії надається оператору системи, електропостачальнику та споживачу.

{Пункт 8.6.18 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.19. Розрахований оператором системи/ППКО обсяг електричної енергії включається до корисного відпуску електричної енергії споживачу та враховується сторонами шляхом перерахунку відповідного фізичного балансу електричної енергії за період порушення роботи вузла обліку.

8.6.20. Датою початку періоду порушення роботи вузла обліку, за відсутності звернення споживача, вважається дата попереднього контрольного огляду або зняття показів, але не більше шести місяців, або час та день, зафіксовані ЗКО чи АСКОЕ (зокрема за результатами проведеної експертизи ЗКО).

У випадку звернення споживача датою початку періоду порушення роботи вузла обліку вважається перший день поточного розрахункового місяця, у якому звернувся споживач (у разі відсутності даних, зафіксованих ЗКО чи АСКОЕ).

{Пункт 8.6.20 глави 8.6 розділу VIII в редакції Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг [№ 2451 від 01.12.2021](#)}

8.6.21. За день відновлення роботи вузла обліку приймається день підписання оператором системи, ППКО та споживачем акта технічної перевірки та пломбування вузла обліку після завершення ремонтних та налагоджувальних робіт, підключення ЗКО та їх налаштування (за необхідності).

8.6.22. У разі заміни та/або повірки лічильників, вимірювальних трансформаторів струму чи напруги, за умови споживання електричної енергії упродовж строку виконання зазначених робіт, обсяг спожитої електричної енергії визначається за показами верифікаційного лічильника, лічильника, що встановлений оператором системи на заміну знятого, за середньодобовим обсягом споживання електричної енергії або іншим способом, передбаченим для формування оціночних даних комерційного обліку згідно з цим Кодексом.